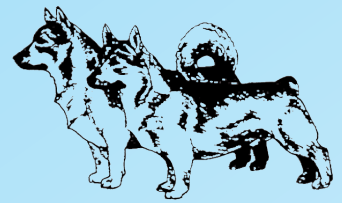

SKV

VÄSTGÖTASPETS

URSVENSK
GÅRDS-,
VALL- OCH
FAMILJEHUND

UPPBYGGNAD AV DETTA KOMPENDIUM

Kompendiet bygger på standard fastställd av SKK 2013-01-25.

Rasklubbens kommentarer finns på en färgad platta i kursiv stil.

VÄSTGÖTASPETSEN

VARIFRÅN KOMMER DEN OCH VAD KAN MAN HA DEN TILL?

Historien om hur västgötaspetsen togs tillvara och så småningom blev en egen ras har många sidor. Den har berättats många gånger och är antagligen till större delen sann. När Björn von Rosen var engagerad i "jämthundsstriden", frågan om jämthundens ursprung, erinrade han sig de små vallhundar som han sett under sin barnoms somrar i Skaraborg.

År 1943 skrevs den första standarden för västgötaspets. Rasen kallades då för "Svensk vallhund". Namnet byttes 1953 till "Västgötaspets". Före 1943 fanns det inte ens ett namn på rasen. Hundarna var bara "hunn", men det var inte nödvändigtvis det sämsta.

- Västgötaspetsen skulle valla gårdens kor och dessutom vakta gården och varna för inkräktare.

Om inte dessa villkor uppfylldes återstod bara en sak, nämligen att ta bort hunden på ett tidigt stadium. Hunden var ett arbetsredskap, och sentimentalitet hade man inte utrymme för. Urvalet blev så nära det naturliga som möjligt; endast de bästa exemplaren fick överleva och gå i avel.

Västgötaspetsen har alltid varit, är fortfarande och kommer förhoppningsvis alltid att vara en naturlig gårds- och familjehund.

*Björn von Rosen
med sin västgötska kovallare.*

1960 tal (hane)

1970 tal, utmärkt även nu (hane)

STANDARD FÖR VÄSTGÖTASPETS

FCI nr 14

ORIGINALSTANDARD 2013-01-25

SKK:s Centralstyrelse 2013-01-25

URSPRUNGSLAND/HEMLAND: Sverige

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE: Vallhund

FCI-KLASSIFIKATION: Grupp 5, sektion 3

BAKGRUND/ÄNDAMÅL

Västgötaspetsen anses vara en av de genuint svenska raserna, även om viss oklarhet fortfarande föreligger beträffande släktskapen med den delvis typlika Welsh Corgin. Huruvida vikingarna hemförde hundar av denna spetstyp till Sverige eller tvärtom torde vara svårt att klarlägga, men nutida kynologisk forskning anser att denna ras verkligen har uppkommit i Sverige.

Oavsett rasens ursprung tillkommer äran av att ha fått västgötaspets erkänd och registrerad som svensk ras greve Björn von Rosen och rektor K G Zetterstén. I början av 1940-talet fästes von Rosens uppmärksamhet på förekomsten av denna spetshundstyp och genom en inventering av det kvarvarande beståndet i Västergötland och framför allt på Varaslätten fick han fram ett ringa men i typ tämligen enhetligt material för ett planmässigt avelsarbete. Det praktiska avelsarbetet kom dock att främst ligga i händerna på Zetterstén. Konsolideringen av typen kunde ske helt utan att rasens goda vallhundsinstinkter gick förlorade.

Hane med utmärkt helhet

Tik med utmärkt helhet

HELHETSINTRYCK

Västgötaspets är en lågbent, dock ej för lågställd, kraftig och orädd liten hund, vars hållning och uttryck vittnar om vaksamhet, livlighet och energi.

Kommentar

Det ska vara en orädd hund. Lågbent, men **ej för lågställd**. Kraftig, men **ej grov** men får ej heller ge ett lätt intryck. Västgötaspetsen är en arbetande hund och skall ge intryck av att kunna jobba en hel dag.

VIKTIGA MÅTTFÖRHÅLLANDEN

Förhållandet mellan mankhöjd och kroppslängd skall vara 2:3. Avståndet från bröstkorgen till underlaget bör inte understiga 1/3 av mankhöjden.

UPPFÖRANDE/KARAKTÄR

Det karaktärsmässigt typiska för rasen är vaksamhet, energi och frimodig livlighet.

Kommentar

Under inga omständigheter får Västgötaspetsen visa skygghet eller aggressiva tendenser. Vaksamhet är inte på något sätt menat som aggressivt utan en nyfikenhet.

HUVUD

Huvudet skall vara torrt och tämligen långt. Det skall uppifrån sett avsmalna jämt mot nospetsen. Skalle och nosrygg skall vara parallella.

SKALLPARTI

Hjässan skall vara nästan flat, måttligt bred och jämnt avsmalnande mot nosen sedd såväl uppifrån som från sidan.

Stopet skall vara tydligt markerat.

Kommentar

Man bör ej acceptera korta huvuden som ofta har köttiga kinder. Observera att äppelhuvud är ej önskvärt. Alltför smala och långsträckta huvuden får inte förekomma. Stopet skall vara markerat men ej för överdrivet.

Tre huvuden med acceptabla stop.

Nostryffeln skall vara svart.

Nospartiet skall från sidan sett vara tämligen tvärskuret. Det skall vare endast obetydligt kortare än skallpartiet. Underkäken skall vara tvärskuren och kraftig, men inte framträdande.

Kommentar

Är nospartiet för smalt och långsträckt är oftast resten av huvudet detsamma. Liksom i vissa fall även dåligt utfyllt under ögonen.

Vanligaste felen på huvudet: oproportionerligt och för kort nosparti samt dåligt utvecklad underkäke. Alltför långt och dåligt utfyllt nosparti, slappa mungipor eller "köttiga" kinder.

Läpparna skall vara strama och väl slutna.

Kommentar

Dåligt utvecklad underkäke skall påpekas i kritiken.

Käkar/Tänder: Fullständigt, perfekt och regelbundet saxbett med jämna och välutvecklade tänder.

Kommentar

Det är önskvärt med 42 tänder. När det gäller bedömning av avsaknad av tänder får max två P1:or eller en P2:a saknas på en i övrigt bra individ. (Se "fel"). Avsaknad av M3:or beaktas ej, men avsaknad av ytterligare molarer är ett "allvarligt fel".

Ögonen skall vara medelstora, ovala och mörkt bruna.

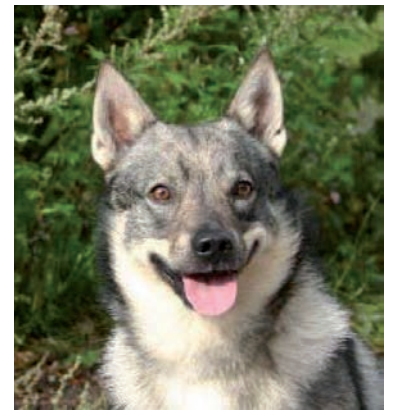
Utmärkta ögon och uttryck

Utmärkt form och färg.

Alltför rovdjursaktiga, ljusa, ögon.

Ljusa och runda ögon, ger fel uttryck.

Kommentar

Var uppmärksam på för runda och utstående ögon som stör hundens uttryck, samt sneda ögon som sitter alltför tätt.

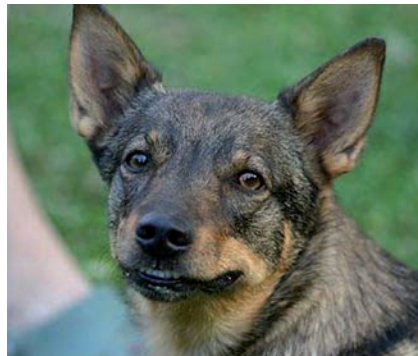
Öronen skall vara medelstora, spetsiga, upprättstående, styva ända ut i spetsen, släthåriga och rörliga. De skall inte vara alltför lågt ansatta. Örats längd skall något överstiga bredden vid basen.

Utmärkt uttryck, väl ansatta öron.

Mycket bra storlek men något brett ansatta öron.

Något för stora öron, brett och lågt ansatta, bra bredd på örat vid basen.

Öron som är i minsta laget.

Kommentar

Var uppmärksam på alltför mjuka och vippande öron.

Halsen skall vara lång med kraftig muskulatur och god resning.

KROPP

Ryggen skall vara plan med kraftig muskulatur

Kommentar

Hanar har normalt en något mer markerad manke.

Tik med utmärkt rygg.

Hane med något kort rygg med alltför rundat och brant kors.

Ländpartiet skall vara kort, brett och starkt.

Korset skall vara brett och obetydligt sluttande.

Kommentar

Det förekommer ett flertal västgötaspetsar utan svans – alltså inte ens en enda kota (agenesi). Dessa hundar får ofta i sin kritik ”sluttande kors”, detta kan ofta vara en synvilla.

Bröstkorgen skall vara lång och djup med tämligen välvda revben. Framifrån sett skall bröst-korgen vara äggformad, från sidan sett oval. Den skall nå till 2/5 av underarmens längd. När hunden ses från sidan skall bröstorgens djupaste punkt ligga tätt bakom frambenen. Bröstbenet skall vara tydligt, men inte alltför framträdande.

Kommentar

En västgötaspets skall ha en relativt djup bröstkorg av god längd. Den får ej bli för djup då det kan påverka hundens rörelser. Var uppmärksam på att avståndet från bröstkorgen till marken inte bör understiga 1/3 av mankhöjden. Tämligen välvda välutvecklade revben efterstävas. Uppmärksamma korta bröstben.

*Viktigt är att studera hunden framifrån. Det finns alltför många breda fronter med lösa armbågar. **Dessa bör inte premieras med CK**, hur vackra de än ser ut från sidan. Detta är en ras som skall kunna arbeta med sitt framställ utan att den överbelastas.*

Underlinje: Buklinjen skall vara något uppdragen.

Tik med utmärkt helhet.

Hane med mycket god helhet. Dock något överdrivet förbröst och något djup bröstkorg.

Svans: Två svanstyper förekommer, lång svans och alla variationer av medfödd stubbsvans. I båda fallen är alla variationer tillåtna. Det finns ingen norm för hur svansen skall bäras.

Kommentar

Cirka 40 % av alla västgötaspetsar föds med stubbsvans, d.v.s. en svans som är kort av naturen. Den kan vara från ungefär en decimeter och ner till ingen längd alls.

Se bilderna nedan på olika typer av svansar.

OBS: Typen av svans får aldrig påverka prissättningen.

EXTREMITETER

Framställ: Benstommen skall vara kraftig.

Skulderbladen skall vara långa och vinklade ca 45 grader mot horisontalplanet.

Överarmen skall vara obetydligt kortare än skulderbladet och bilda rät vinkel mot denna. Överarmarna skall ligga tätt intill revbenen, men vara väl rörliga.

Kommentar

För kort överarm, dåligt vinklat och framskjutande skulderparti är ett problem i rasen. Detta bör observeras.

Underarmarna skall framifrån sett vara något svängda så mycket som fordras för att ge dem full rörlighet mot bröstkorgens nedre del.

Kommentar

*Kräv **inte** spikraka extremiteter.*

Västgötaspetsen skall inte ha så kallade terrierben. Det är ej heller önskvärt med överdriven böjning av underarmen, vek mellanhand eller alltför utåtvidna tassar.

Mellanhänderna skall vara fjädrande.

Framtassarna skall vara medelstora, korta, ovala och riktade rakt framåt med kraftiga trampdynor och tätt slutna, välvda tår.

Kommentar

Starkt utåtvidna tassar, vek mellanhand eller alltför platta öppna tassar är ett stort fel på en arbetande hund.

Alldeles för raka ben, samt tunn bensomme.

Ganska bra helhet men något svag mellanhand.

Framskjutna skuldra, rak och alltför bred bröstkorg.

BAKSTÄLL

Bakbenen skall bakifrån sett vara parallella. Benstommen skall vara kraftig.

Kommentar

Bakbenen skall vara av god längd från has till tass. Bakbenen skall ej vara övervinklade eller med för knappa vinklar. En god balans mellan fram- och bakställ är nödvändigt för hundens rörelse.

Lären skall vara breda och ha kraftig muskulatur.

Kommentar

Lårpartiet skall vara brett, muskulöst och av god längd.

Knälederna skall vara väl vinklade.

Underbenet skall vara obetydligt längre än mellanfoten (avståndet från hälen till trampdynan).

Hasorna skall vara väl vinklade.

Mellanfötterna skall vara måttligt långa

Baktassarna skall vara medelstora, korta, ovala och riktade rakt framåt med kraftiga trampdynor och tätt slutna, välvda tår.

Kommentar

Utåtvridna hasor (hjulbent), kohasighet samt marktrånga med inåtvridna tassar skall bedömas strängt i relation till andra fel.

RÖRELSER

Rörelserna skall vara sunda, parallella och vägvinnande med kraftigt påskjut och god steglängd.

Kommentar

Västgötaspetsen skall röra sig med målmedvetna och energiska steg. Den skall ha ett gott påskjut och bra steglängd. Trippande rörelser eller passgång är inte önskvärt.

Frambenen skall ej ha hög aktion eller nystande rörelser.

Västgötaspetsen bör visas i löst koppel i både rörelse och stående.

PÄLS

Pälsstruktur: Pälsen skall bestå av mycket tät och mjuk underull och halvkort, hårt och tätt lig-gande täckhår. Den skall vara kort på huvudet och benens framsidor men får vara något längre på nacken, halsen, bröstet och benens baksidor.

Kommentar

*Rasklubben anser att den rätta halvkorta pälsen är en av de viktigaste rasattributen. Pälsarna har över lag blivit mjukare, vilket **skall** påpekas i kritiken.*

FÄRG

Grå, gråbrun, grågul, rödgul eller rödbrun med ljusare nyanser av ovannämnda färger på nos, kinder, strupe, bringa, buk, kring anus samt på tassarna och benens nedre del. Mörka täckhår skall finnas på ryggen, halsens översida och bälens sidor.

Ljusare markering över skuldrorna, s.k. **selmarkering**, är högst önskvärt liksom ljusa kindmarkeringar.

Vita tecken får förekomma på fram- och bakben samt på bröstet. Därutöver får vitt finnas i begränsad omfattning, t ex i form av s k strimbläs, nackfläck eller obetydlig halskrage.

Kommentar

*Björn von Rosen ansåg att kindmarkeringar var ett viktigt rasattribut som ej fick tappas bort. Rasklubben anser också att **kind- och selmarkeringar** är högst önskvärda. Det är en del av västgötaspetsens karakteristiska utseende, men standarden säger önskvärt! Vi önskar att domarna skriver mer om kindmarkeringen i sin kritik, typ framträdande, sotig, överdrivet och annat.*

*Mycket **mörka** täckhår **skall** finnas synligt på ryggen, länden, halsens översida och bälens sida.*

Vita tecken får förekomma och skall uppmärksammas så att det inte omfattar en större mängd. En vit strimbläs, vit nackfläck och en vit obetydlig halskrage är tillåtet. Dessutom är vita fram- och bakben liksom vitt på bröst och mage tillåtet. Vitt får inte överstiga 30 % av grundfärgen. Såsom vitt är cremefärg diskvalificerande fel om det överstiger 30 %.

STORLEK/VIKT

MANKHÖJD

Idealmankhöjd hanhund: 33 cm

Idealmankhöjd tik: 31 cm

En variation på 2 cm över eller 1 cm under idealmåttet är tillåten.

Kommentar

Västgötaspetsen bör inte bli för liten och lågställd. Detta gäller inte bara höjden utan också omfång och benstomme.

Den får inte vara för kort i sitt ländparti, då får den svårt att jobba/valla. Naturligtvis är en lång hund ej heller önskvärd. Se upp med hundar som är alldeles för djupa och tunga i sina bröstorgar.

FEL

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

- för lågställd
- dåligt markerat stop
- kort eller dåligt utfyllt nosparti
- avsaknad av två P1:or eller en P2:a
- ljusa ögon som stör uttrycket
- för lågt ansatta öron
- alltför djup eller alltför grund bröstorg
- alltför bred front
- framskjutet skulderparti
- korta överarmar
- övervinklat bakställ
- avsaknad av sel- och kindmarkeringar

ALLVARLIGA FEL

- kort eller rund skalle
- kort nosparti
- dåligt utvecklad underkäke
- tångbett
- avsaknad av molarer (M3 beaktas ej)
- karprygg
- mjuk päls
- strittad päls
- för kort eller för lång päls
- avsaknad av underull
- vita tecken som utgör mer än 30 % av grundfärgen
- mankhöjd som kraftigt avviker från idealmankhöjden

DISKVALIFICERANDE FEL:

- aggressiv eller extremt skygg
- hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter skall diskvalificeras
- över- eller underbett
- blå ögon, ett eller båda
- häng- eller vippöron
- lång, lockig päls
- svart, vit, leverbrun eller blå pälsfärg

NOTA BENE

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

TESTIKLAR

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

ANTECKNINGAR

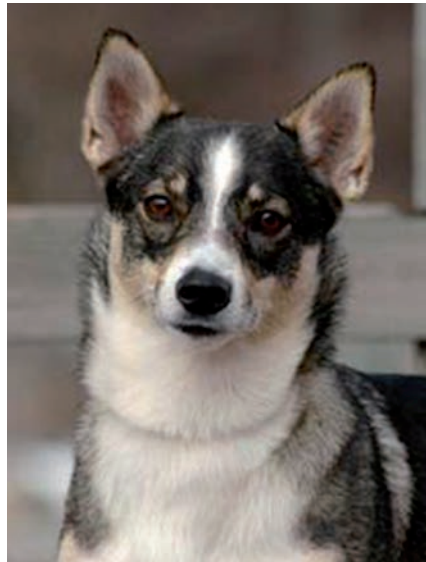

BILDER SOM KAN ANVÄNDAS SOM DISKUSSIONSUNDERLAG:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

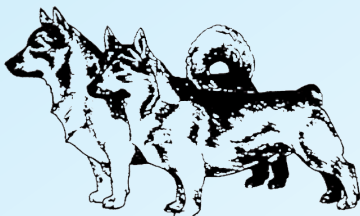
Foton: Sista sidan taget av Tarja Leponiemi, första sidan av Simone Uitendaal och Isabell Lundstedt. Nästan alla av övriga bilder i kompendiet är tagna av Sari Pitkänen. Övriga fotografer är Annika Lundblad, Laura Kesti, Bror Johansson och en okänd men sänd för publicering i tidningen.

Behjälpliga har varit våra exteriörbeskrivare Barbro Carlsson, Marit Cronquist, Elina Sandqvist och specialdomare Anita Whitmarsh samt Mats Berglind som sammanställt kommentarerna.

Layout Cornelia Johansson 2022

<http://vastgotaspets.se>

SKV
Specialklubben för Västgotaspets

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

